

Strmilov

Kraj: Jihočeský

Správní obvod: Jindřichův Hradec

Nadmořská výška: 545 m n. m.

Počet obyvatel: 1 420

Adresa URL: www.strmilovsko.cz

Okres: Jindřichův Hradec

GPS souřadnice: 49.158465N, 15.199338E

První pís. zmínka: 1255 (769 let)

PSČ: 378 53

Historie obce Strmilov

Mnoho přesných zpráv o počátku města nemáme. Nejstarší písemná zpráva o Strmilově pochází z roku 1255 a je pravděpodobně z doby krátce po jeho založení, protože je v ní Strmilov (Stremils) nazýván villa seu territorium. Před rokem 1255 darovala manželka Jindřicha z Hradce celý újezd řádu německých rytířů, ale preceptor Ludvík dar vrátil a páni z Hradce osazení dokončili. Další zmínka o Strmilově je z r. 1294, tehdy byl označen jako villa Forensis tj. již jako trhov. ves. Protože byl postaven na vysokém příkrém kopci, bývá název mylně pokládán za odvozené jméno ze slova strmý. Název Strmilova byl však pravděpodobně odvozen od staročeského osobního jména Střemil. V latinských textech je Strmilov uváděn jmény Ztremils, Dremisl, Dremels, v německých Tremles, v českých Stremilov, Strymilov, Stirchmilov aj.

V roce 1385 je nazýván městečkem - cum oppido Stremilow. Za městečko byl vyzdvižen Heřmanem z Hradce a současně získal znak, který je však doložený až na pečeti z poč. 18.st. Na modrém štítě je zlatá pětilistá růže pánů z Hradce s červeným středem a se zelenými lístky. Strmilov byl tedy ve vlastnictví pánů z Hradce, ale dodnes není vyjasněna otázka, zda Strmilov zpočátku patřil do Čech nebo na Moravu. Roku 1354, kdy se dělil majetek Oldřicha z Hradce, připadl Strmilov k telečskému panství Zachariáše z Hradce, tedy na Moravu. Církevne patřil zřejmě od počátku na Moravu. Strmilov je uváděn v telečském urbáři z r. 1655 - peněžní dávky byly odváděny do Telče, naturální do Jindřichova Hradce. Do r. 1751 byl Strmilov součástí Bechyňského kraje, po jeho rozdělení byl v kraji Tábořském. Do konce 17. století se dochovaly jen kusé zprávy, a lze se o nejstarší podobě Strmilova jen domýšlet. Na sklonku 16. století táhla krajinou výprava spojených saských vojsk proti Turkům. V letech 1605 - 1646 zde řádil mor. Ani útrapy třicetileté války se Strmilovu nevyhnuly. Koncem dvacátých let zde kvartýrovalo šest měsíců vojsko vedené Antoniem Brucci a způsobilo škody za 250 zlatých. Před krutostí vojáků utíkali lidé do lesů. O této době vypráví pověst.

R. 1639 přivedli Strmilovští své děti, ženy a nemocné do J. Hradce, nemohouce oni snášeti bédnost chat v lesích na Javořici, aby se zachránili před vpádem švédského generála Banera.

Počet obyvatel se důsledkem nemoci a útrap snížil, někteří utekli na Moravu, k Telči, tedy na panství téhož pána. R. 1580 žilo ve Strmilově 117 osedlých, ale v následujícím roce obdržel výběrčí kontribuci jenom z 66 domů, z každého domu měl být odevzdán jeden zlatý. R. 1673 zde bylo 71 domů.

Daně vybrané v Čechách sloužily z velké části na financování protitureckých válek. Na pomoc obležené Vídni byla r. 1684 svolaná zemská hotovost. Strmilov na ni měl platit měsíčně 9 zl. Zatímco hradecká hotovost bojovala proti Turkům pod Vídní, táhly přes Hradecko k Vídni a zpět vojenské pluky, saské vojsko v Hradci odpočívalo a počínalo si velmi hrubě. Město zcela vyjedli. Poddaní museli

odevzdávat obilí na chleba a peníze. Ožebračené poddané stihla navíc neúroda a důsledkem toho hladomor. Lidé prý jedli trávu, kupovali si ve mlýně prach a otruby.

V této době došlo i ke změně vrchnosti. Poslední Slavata, Karel Felix, odmítl opustit karmelitský řád a majetek Slavatů byl rozdělen mezi pět dědiček. Jindřichův Hradec získali Černínové, Telč, Studenou a Kunžak se Strmilovem vlastnili Lichtensteinové, od r. 1796 Podstatští, kteří přijali jméno Lichtenstein, aby mohli případně dědit panství Telč a Kunžak. V jejich držení zůstal Strmilov jako součást panství Kunžak do r. 1850.

Roku 1904 město postavilo nový pivovar, roku 1932 se v něm ještě uvařilo až 300 hl piva, ale již v roce 1936 byl provoz pivovaru zastaven.

19. srpna 1914 se konala slavnost položení základního kamene k Husově kapli (evangelický kostel).

V roce 1923, zároveň se zavedením veřejného osvětlení na náměstí, pořídil Antonín Ratolístka elektrický pohon do pletárny. Elektrinu vyráběl pomocí naftového agregátu, díky němuž byl také později osvětlen hostinec u Klimešů, několik domů na náměstí a byla dána do provozu 2 pouliční světla. V roce 1925 bylo ve Strmilově založeno elektrárenské družstvo a již 12.11. se začalo svítit elektrickým proudem z Mydlovar. V roce 1927 svítilo elektrinou 185 členů.

Do novodobé historie Strmilova i do vzhledu krajiny výrazně zasáhly přípravy 2. světové války.

20.března 1935 vzniklo Ředitelství opevňovacích prací, které řídilo výstavbu pevnostního systému.

V roce 1937 vystřídal budování kulometných stanovišť (vz. 36) nový typ pevnůstky - lehký objekt vz. 37, všeobecně známý pod pojmem řopík (podle zkratky ŘOP). Po výstavbě Prvního obranného postavení začalo vznikat v létě 1938 tzv. Druhé obranné postavení, které dostalo za úkol zadržet nepřátelské jednotky při případném proražení pohraničních linií. Na našem okrese se s jeho výstavbou započalo velmi pozdě a nepodařilo se jej zcela dokončit. V nejvýchoďnějším úseku číslo 168 Strmilov stačili dělníci vybetonovat 24 řopíků. Další práce zastavil podpis Mnichovského diktátu. Po 15. březnu 1939 padl veškerý zbytek pevností do rukou Německa. Zanedlouho přišlo nařízení, aby všechny objekty ležící v protektorátě byly zničeny. V létě se po celých Čechách začaly ozývat první detonace, brzy došla řada i na strážské, lásenické a strmilovské řopíky. Některé stavby přesto odolaly.

Například pevnůstku u hřbitova Němci odstřelovali dokonce dvakrát, ale výsledek nebyl valný. Zdi řopíku stojí dodnes.

24. srpna 1944 se nad Jindřichohradeckem odehrálo jedno drama 2. světové války, jedna z největších leteckých bitev na území České republiky. Americké bombardéry, které se vracely z náletu na rafinerii a letiště v Pardubicích, byly napadeny německými stíhačkami. Bitva trvala pouhých šest minut. Bylo sestřeleno šest amerických letounů a třicet německých stíhaček. Nedaleko Vlčic se v plamenech zřítil stroj B - 24 Liberátor. Na padáku se zachránil pouze jeden člen posádky, devět letců zahynulo. Byli pohřbeni u kostela sv. Ondřeje. Místo jejich dočasného odpočinku od r. 1991 označuje pamětní deska s jejich jmény. Každoročně se zde koncem srpna konají vzpomínkové akce, jichž se zúčastňují i váleční veteráni.

Ve Strmilově se v roce 1867 narodil František Staněk - od roku 1901 poslanec zemského sněmu za agrární stranu a člen říšské rady, po roce 1918 ministr první československé vlády, 1932-1935 předseda poslanecké sněmovny.

